

heden, der har været stærkt besytted ved den strenge Critik over de lovbestemte Beviser i deres Forbindelse med enhver Sags øvrige Oplysninger, men derimod som Middel til lettere og hurtigere at ramme haardnakkede Forbrydere. Udvalget erkjender, at der er følt Trang til en Forandring i denne Retning, og at den er nødvendig, naar Anklageproces, Offentlighed og Mundtlighed træde istedetfor den hidtilværende inquisitoriske Behandling.

Vel er Rigsretten, forsaavidt Halvdelen af dens Medlemmer udgaaer fra Landsthinget, udsat for stærkere at berøres af politiske Strømninger i bevægede Tider, end de Kredse af Medborgere, fra hvilke Nævninger i almindelige Forbrydelsessager ville blive tagne, og vel staaer det ikke de Tiltalte aabent med Hensyn til Rigsretsdommerne at udøve nogen Udskyldelsesret, saa at de favnede et Retsmiddel til deres Fordeel, der er sædvanligt, hvor Nævninger bruges; men desuagtet har Udvalget ikke i Hensynet til de Tiltaltes Tarv fundet tilstrækkelige Grunde til at fraraade § 77, og forsaavidt troet at burde lægge særdeles Vægt paa, at den anden Halvdeel af Rigsretten udgaaer fra Landets øverste Domsstol, at Grundlovens Bestemmelser om Landsthinget indeholde flere Garantier, som give Betyggelse, og at Lovforslagets § 81 indeholder en for Tiltalte gunstig og høist vigtig Regel om Stemmesækerhed i tvivlsomme Sager. Men da det er et helligt Retfærdighedens Krav ikke at skrive Love, som kunne bane Veie til, at Uskyldige opoffres for at ramme de Skyldige, saa slutte vi os kun til Lovforslagets § 77 under den Forudsætning, at Grundlovens og nærværende Lovs Princip om Anklageproces, Offentlighed og Mundtlighed saa meget som muligt haandhæves i sin Reenhed, og at den moraliske Overbeviisning hos Dommerne fremgaaer af deres egne Erfaringer men ikke Andres inquisitoriske Forhører, samt at Retspleien saavidt muligt staaer under Folkets Dom derved, at den ikke holdes hemmelig.

At Rigsrettens dømmende Virksomhed omfatter baade Sagerne factiske og deres juridiske Spørgsmaal, følger af dens Stilling som

Domsstol, om end af en eiendommelig Beskaffenhed; men de Betragtninger, Udvalget har knyttet til § 77, sammenholdt med § 81, bestaae tilfulde dermed.

§ 89.

Det formenes rigtigt, at alle en Rigsrets sags Omkostninger bestemmes af Rigsretten, imedens den er samlet i Anledning af Sagen; og det indsees ikke, at der kan være nogen Hindring derfor i Henseende til de Udgifter, der omtales i denne Paragraph. Det indstilles derfor, at den undergaaer følgende Forandringer:

i anden Linie udgaaer „funne erholde“ og sættes istedet „bliver efter derom nedlagt Paastand at tilkjende“, og at i fjerde Linie bortfalder „naar de gjøre Paastand derpaa“, samt at det sidste Punktum udelades.

§ 91.

For at bringe Overensstemmelse mellem denne Paragraphs første og anden Pasus, foreslaaes i 2den Linie efter „Rigsretsdommere“ at tilføie „som formedelst Sagen maa opholde sig der, hvor Retten sættes“, og at derefter i 3die Linie indskydes „enhver af“ foran „Retsfriuverne“.

§ 91 B.

Udsender Rigsretten i Genhold til § 36 overordentlige Undersøgelsesdommere, tilkommer disse Erstatning for deres Udgifter og Godtgjørelse for deres Arbeide; men denne Byrde bør formeentligen paahvile det Offentlige. Udvalget indstiller derfor, at imellem § 91 og § 92 indskydes en ny Paragraph, af Indhold:

„Naar Rigsretten ifølge § 36 har udsendt en overordentlig Undersøgelsesdommer, tilkommer denne Erstatning for havte Udgifter og Godtgjørelse for sit Arbeide, som efter derom nedlagt Paastand tilkjendes ved Dommen og udredes af det Offentlige.“

I Genhold til alt Foranførte tillader Udvalget sig at indstille, at Lovforslaget vedtages med følgende Forandringer:

§ 1 tilføies i en ny Linie (see Grundlovens § 73).